

- się znajdować niezależnie od szerokości okrętu na wysokości mniejszej niż 6,10 m (20 stóp) ponad kadłubem (mniejszej niż określona w prawidło 2 ust. a) pkt iii), jednak powyżej światła burtowych określonych w prawidło 2 ust. a) pkt iv) i pkt v),
- 3) okręt zajęty trałowaniem min powinien nosić:
- w dzień czarną kulę na szczycie przedniego masztu oraz jedną czarną kulę na końcu rei przedniego masztu z prawej lub lewej burty w zależności od tego, z której strony zagraża niebezpieczeństwo; jeżeli niebezpieczeństwo zagraża z obu stron, okręt nosi jedną czarną kulę z każdej burty; kule powinny mieć nie mniej niż 0,61 metra (lub 2 stopy) średnicy,
  - w nocy oprócz światła przewidzianych prawidłem 2 ust. a) pkt i) lub prawidłem 7 ust. a) pkt i) zielone światło na szczycie przedniego masztu oraz jedno zielone światło na końcu rei przedniego masztu z prawej lub lewej strony w zależności od tego, z której strony zagraża niebezpieczeństwo; jeżeli niebezpieczeństwo zagraża z obu stron — jedno zielone światło z każdej burty; światła te powinny być widoczne dokoła widnokregu z odległości co najmniej 2 mil.
- 4) okręty, które nie mogą nosić światła określonych w prawidło 11 ust. a) i b), powinny — niezależnie od długości okrętu — nosić dwa białe światła świecące dokoła widnokregu, widoczne z odległości co najmniej 2 mil; jedno z tych światła powinno być umieszczone na rufie okrętu na wysokości większej niż 1 m ponad kadłubem, a drugie na dziobie okrętu na wysokości większej niż światło na rufie,
- 5) w zespole okrętów znajdujących się w drodze lub stojących na kotwicy jeden z okrętów może nosić białe światło świecące dokoła widnokregu, umieszczone na szczycie masztu, niezależnie od innych przepisanych światła,
- 6) w zespole okrętów stojących na kotwicy jeden lub kilka okrętów może nosić, niezależnie od innych przepisanych światła, jedno niebieskie światło świecące dokoła widnokregu, umieszczone na rei masztu,
- 7) okręty idące w zespole jeden za drugim, z wyjątkiem ostatniego okrętu zespołu, mogą nosić oprócz światła rufowego określonego w prawidło 10 ust. a) jedno lub dwa dodatkowe białe światła świecące w kierunku rufy
- w sektorze około 10°, umieszczone w płaszczyźnie symetrii okrętu; górne światło znajduje się na grotmaszcie lub na specjalnym wsporniku, a dolne nad światłem rufowym określonym w prawidło 10 ust. a),
- 8) okręty zabezpieczające ćwiczenia okrętów podwodnych marynarki wojennej powinny dodatkowo nosić w dzień sygnał „KP” według Międzynarodowego Kodu Sygnałów, w nocy niezależnie od innych przepisanych światła trzy niebieskie światła umieszczone jedno pod drugim na rei masztu,
- 9) niezależnie od innych przepisanych światła i znaków okręty prowadzące strzelanie w nocy noszą na maszcie czerwone światło świecące dokoła widnokregu i umieszczone ponad światłem białym określonym w prawidło 2 ust. a) pkt i), w dzień zaś okręty te podnoszą czerwoną prostokątną flagę o rozmiarach typowych flag sygnałowych Międzynarodowego Kodu Sygnałów,
- 10) okręty organów ochrony granic pełniące służbę graniczną w celu zatrzymania innego statku lub jednostki pływającej strzelają dwie zielone rakiety oraz:
- w dzień podnoszą na maszcie flagę „K” według Międzynarodowego Kodu Sygnałów,
  - w nocy zapalają na maszcie dwa zielone światła świecące dokoła widnokregu, umieszczone jedno pod drugim w odległości około 1 m między nimi, przy czym dolne światło zielone powinno się znajdować nie niżej niż 0,5 m nad światłem białym określonym w prawidło 2 ust. a) pkt i); sygnały powyższe oznaczają: „Służba Graniczna — zastopujcie wasze maszyny”,
- 11) okręty Milicji Obywatelskiej pełniące służbę powinny nosić dodatkowo jedno światło niebieskie umieszczone pionowo ponad światłem określonym w prawidło 2 ust. a) pkt i); światło to powinno być widoczne dokoła widnokregu z odległości co najmniej 2 mil.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Ministrów Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego z dnia 2 września 1954 r. w sprawie stosowania przez jednostki pływające Marynarki Wojennej i Wojsk Ochrony Pogranicza międzynarodowych przepisów o zapobieganiu zderzeniom na morzu (Dz. U. Nr 44, poz. 208).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *M. Spychalski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Wicha*

34

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 7 lutego 1964 r.

w sprawie obowiązków zakładania urządzeń piorunochronnych.

Na podstawie art. 7 i w związku z art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 120) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wieże, budynki, kominy i maszty wyższe od otaczających je budowli, budynki użytku publicznego oraz inne budynki nieprzemysłowe, do których jednocześnie ma wstęp więcej niż 100 osób, budynki zakładów przemysłowych, a także budynki, w których pożar mógłby wywołać duże straty materialne albo które posiadają dużą wartość kulturalną i naukową, jak budynki zabytkowe, budynki instytutów i zakładów naukowych, budynki gospodarcze i inwentarskie w uoszczędzonych gospodarstwach rolnych, hodowlanych i leśnych itp., powinny posiadać urządzenia piorunochronne przewidziane dla tego typu obiektów.

2. Budynki i inne obiekty budowlane z pomieszczeniami zaliczonymi do I lub II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego albo w których są przetwarzane lub przechowywane

materiały wybuchowe, powinny posiadać urządzenia piorunochronne specjalne, których warunki techniczne określają odrębne przepisy.

3. Na istniejących budynkach i obiektach, określonych w ust. 1 i 2, urządzenia piorunochronne powinny być zakładane w terminach określonych w planach dostosowania obiektów do wymagań ochrony przeciwpożarowej, a w braku takich planów — w terminach określonych przez organy ochrony przeciwpożarowej.

4. Na budynkach i obiektach określonych w ust. 1 i 2, oddawanych do użytku po dniu wejścia w życie rozporządzenia, urządzenia piorunochronne powinny być zakładane przed oddaniem tych budynków lub obiektów do użytkowania.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się przy średnim lub dużym zagrożeniu piorunowym budynków i obiektów określonych według zasad ustalonych w Polskiej Normie.

§ 2. 1. Parterowe i jednopiętrowe budynki mieszkalne i gospodarcze położone na obszarze gromad powinny posiadać urządzenia piorunochronne typu lekkiego, zwane dalej „piorunochronami lekkimi”.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do budynków położonych na obszarze gromad w miejscowościach znajdujących się w rejonach zagrożenia piorunowego i zabudowanych budynkami posiadającymi pokrycia lub konstrukcje z materiałów palnych.*

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do parterowych i jednopiętrowych budynków mieszkalnych i gospodarczych, posiadających pokrycia lub konstrukcje z materiałów palnych, położonych na obszarze miast i osiedli znajdujących się w rejonach zagrożenia piorunowego, jeżeli budynki te położone są w skupionej zabudowie obejmującej więcej niż 15 takich budynków i wchodzi w skład gospodarstw rolnych.

4. Miejscowości, o których mowa w ust. 2 i 3, określają właściwe wojewódzkie komendy straży pożarnych (komendy straży pożarnych miast wyłączonych z województw).

5. Warunki techniczne piorunochronów lekkich określają odrębne przepisy.

§ 3. 1. Terminy zakładania piorunochronów lekkich w poszczególnych gromadach powiatu ustalają prezydium powiatowych rad narodowych na podstawie planu wojewódzkiego. Terminy te powinny być podane do wiadomości mieszkańców gromad w drodze obwieszczeń lub innych zwyczajowo przyjętych form.

2. Terminy zakładania piorunochronów lekkich na budynkach położonych na obszarze miast i osiedli (§ 2 ust. 3) określają właściwe komendy straży pożarnych miast wyłączonych z województw i powiatowe (miejskie) komendy straży pożarnych.

3. Na budynkach wznoszonych po terminach ustalonych w myśl ust. 1 i 2 piorunochrony lekkie należy założyć przed oddaniem tych budynków do użytkowania.

§ 4. 1. Obowiązek założenia urządzeń piorunochronnych na budynkach i obiektach określonych w §§ 1 i 2, jak również obowiązek utrzymania ich w stanie zdatnym do użytku ciąży na właścicielach, użytkownikach lub zarządzających nieruchomością.

2. Koszty założenia urządzeń piorunochronnych, z wyjątkiem kosztów materiałów instalacyjnych dla założenia piorunochronów lekkich, pokrywanych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń, ponoszą właściciele, użytkownicy lub zarządzający nieruchomością.

3. Jeżeli konieczność założenia urządzeń piorunochronnych na budynku wynika ze szczególnej działalności osoby lub instytucji, które użytkują budynek choćby w części z jakiegokolwiek bądź tytułu (najem, dzierżawa), koszty określone w ust. 2 ponosi ta osoba lub instytucja.

§ 5. 1. Piorunochrony lekkie powinny być zakładane zbiorowo na wszystkich budynkach określonych w § 2 ust. 1, położonych na obszarze danej miejscowości, z wyłączeniem budynków, na których zostaną one założone indywidualnie w terminie określonym w § 6 ust. 2.

2. Zbiorowe zakładanie piorunochronów lekkich organizują prezydium gromadzkich rad narodowych.

§ 6. 1. Właściciele, użytkownicy lub zarządzający nieruchomościami położonymi w miejscowości, w której organizowane jest zbiorowe zakładanie piorunochronów lekkich, obowiązani są uiścić przedpłatę i opłatę za założenie tych piorunochronów w biurze gromadzkiej rady narodowej bezpośrednio lub za pośrednictwem sołtysa.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy właścicieli, użytkowników i zarządzających nieruchomościami, którzy w terminie ustalonym dla uiszczenia przedpłaty założą piorunochrony indywidualnie na koszt własny.

3. Wysokość przedpłat oraz terminy uiszczania przedpłat i opłat za założenie piorunochronów lekkich ustalają prezydium gromadzkich rad narodowych w porozumieniu z wykonawcą piorunochronów.

4. Prezydium gromadzkiej rady narodowej, zarachowuje pobrane należności, o których mowa w ust. 1, na dochody budżetowe.

§ 7. 1. Zbiorowe założenie piorunochronów lekkich na budynkach określonych w § 2 ust. 1 prezydium gromadzkiej rady narodowej zleca przedsiębiorstwu lub zakładowi uprawnionemu do wykonywania prac w tym zakresie.

2. Umowę o zbiorowe założenie piorunochronów lekkich prezydium gromadzkiej rady narodowej zawiera z wykonawcą tych urządzeń po zebraniu 75% przedpłat.

3. Finansowanie prac, o których mowa w ust. 1, następuje z budżetu gromady.

4. Właściciele, użytkownicy lub zarządzający budynkami objętymi zbiorowym zakładaniem piorunochronów lekkich obowiązani są wykopać rowy na uziomy i zakopać je pod nadzorem wykonawcy tych piorunochronów w terminie 2 dni od założenia uziomów.

§ 8. 1. Odbioru zbiorowo wykonanych piorunochronów lekkich dokonuje się komisyjnie. W skład komisji wchodzi przedstawiciele prezydium gromadzkiej rady narodowej i wykonawcy oraz właściciel, użytkownik lub zarządzający nieruchomością. Z odbioru sporządza się protokół.

2. W przypadkach wskazanych w § 6 ust. 2 i § 9 ust. 2 komisja określona w ust. 1 dokonuje sprawdzenia założonych piorunochronów.

§ 9. 1. Jeżeli ilość budynków określonych w § 2 ust. 1, nie zabezpieczonych urządzeniami piorunochronnymi, jest w poszczególnych miejscowościach mniejsza niż 15, prezydium gromadzkich rad narodowych mogą nie organizować w tych miejscowościach zbiorowego zakładania piorunochronów lekkich.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 właściciele, użytkownicy i zarządzający nieruchomościami nie zabezpieczonymi urządzeniami piorunochronnymi obowiązani są założyć piorunochrony na koszt własny w terminach określonych w § 3 ust. 1.

§ 10. 1. Obowiązek dokonywania wymiany zużytej instalacji i konserwacji urządzeń piorunochronnych i piorunochronów lekkich ciąży na właścicielach, użytkownikach i zarządzających nieruchomościami.

2. Przy dokonywaniu wymiany zużytej instalacji i konserwacji piorunochronów lekkich założonych na budynkach określonych w § 2 stosuje się odpowiednio przepisy §§ 3—9.

§ 11. Organy ochrony przeciwpożarowej oraz przeciwpożarowe zespoły kontrolne sprawdzają w czasie okresowych kontroli przeciwpożarowych stan zewnętrzny urządzeń piorunochronnych i piorunochronów lekkich, jak również sposób ich konserwacji.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 maja 1961 r. w sprawie obowiązku zakładania urządzeń piorunochronnych na budynkach (Dz. U. Nr 29, poz. 142).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: W. Wicha

35

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 29 grudnia 1963 r.

w sprawie sprzedaży nie podjętych ładunków w przewozie morskim.

Na podstawie art. 142 § 3 i art. 174 Kodeksu morskiego (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 318) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do sprzedaży ładunków przewiezionych drogą morską na podstawie umowy przewozu: